

Ett samhälle för alla?

Det samhälle vi lever i genomgår ständiga förändringar. Är förändringarna till invånarnas bästa? I så fall, till vilka invånares bästa? Det ska vara lönsamt att främja välfärd och hälsa för alla invånare. Ett sådant samhälle vill vi arbeta för. Nästa regering bör tänka mycket mer på social hållbarhet – både som mål, medel och metod.

Kommun- och servicestrukturen har minskat kommunernas antal genom kommunsammanslagningar. På några år har antalet kommuner i Finland minskat från cirka 460 till 340. Det är klart att denna reform sätter sina spår i förvaltningen och hos varje kommuninvånare inom alla sektorer.

De tillgängliga social- och hälsovårdstjänsterna ska inte vara beroende av var man bor. Alla invånare i Finland ska få samma behandling. För närvarande är upphandlingen en stor orätt för många mottagare av social- och hälsovård, eftersom konkurrensutsättning inte innebär en förbättring av kvaliteten på social- och hälsovården. Kommunernas kriterier för upphandling sätts ofta så att den mest ekonomiska lösningen väljs framom kvalitet. Kommunerna bör i sin anbudsbegäran ställa tydliga krav på kvaliteten för de tjänster som konkurrensutsätts för att säkerställa kvalitet framom kostnad.

Ett alternativ är att utöka möjligheten att direkt upphandla i enlighet med Lagen om offentlig upphandling (§ 67). Upphandling måste ske så att man prioriterar etiskt och moraliskt hållbar social- och hälsovård av god kvalitet och naturligtvis så att den gynnar klienten. Därtill borde de offentliga avtalen inom social- och hälsovården gällande äldre människor, sjuka barn och funktionshindrade förlängas betydligt. Som äldre eller funktionshindrad ska man inte utsättas för att tjänsteproducenterna, till exempel boendeservicen förändras hela tiden.

Kontinuitet borde garanteras inom social- och hälsovården, vilket social- och hälsovårdsministeriets kanslichef Kari Välimäki har efterlyst i strategiarbetet Ett hållbart Finland 2020 – strategi för social- och hälsovårdspolitik. I strategin sägs att ”målet är ett socialt hållbart samhälle, där människorna behandlas jämlikt, allas delaktighet säkerställs och allas hälsa och funktionsförmåga främjas”. Detta bör även den nya regeringen arbeta för.

Upphandlingen av social- och hälsovårdstjänster måste trygga möjligheterna för personer med funktionshinder att leva som likvärdiga medlemmar i samhället så att syftet med handikappservicelagen och speciellomsorgslagen uppfylls.

Nästa regering behöver godkänna lagen om äldreomsorg, vars förslag gavs till minister Paula Risikko den 9 mars 2011. Lagförslaget innehåller möjligheter för personer över 75 år att, inom tre månader efter det att tjänsten tillfrågats, få vård efter en utredning av behovet för vård.

7.5. 2011

Veronica Fellman
Verksamhetsledare, Svenska pensionärsförbundet rf

Lisbeth Hemgård
Verksamhetsledare, FDUV rf